

Kapadokya Yerel Halkının Kişilik Tiplerinin Turizmin Sosyokültürel Etkilerine Yönelik Algıları ile İlişkisinin İncelenmesi

(An Examination of the Relationship of the Personality Types of Cappadocia's Local People with Their Perceptions Toward the Sociocultural Impacts of Tourism)

Yasin BULUT^a

Ömer ŞANLIOĞLU^b

^a Dr., Bağımsız Araştırmacı, Türkiye, yasinbulut.1992@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9515-9959

^b Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Turizm Fakültesi, omersanlioglu@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0633-8646

MAKALE BİLGİSİ

ÖZET

Anahtar Kelimeler:

Yerel halk, Kişilik tipleri, Turizmin sosyal etkileri, Turizmin kültürel etkileri, Turizmin sosyokültürel etkileri.

Gönderilme Tarihi: 8 Aralık 2025

Kabul Tarihi: 10 Şubat 2026

Makale Kategorisi:

Araştırma Makalesi

Bu çalışmanın amacı, yerel halkın kişilik tiplerinin turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları üzerinde nasıl bir etkisinin olduğunu incelemektir. Çalışmada nicel araştırma yöntemi ve veri toplama aracı olarak da anket tekniği kullanılmıştır. Bu doğrultuda, araştırmanın evrenini Kayalık Kapadokya Bölgesi'nde yaşayan yerel halk oluşturmuş olup, örneklem seçiminde ise kolayda örnekleme yöntemi ile 541 adet kullanılabilir anket formu elde edilmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda ortaya koyulan hipotezlerin test edilmesinde korelasyon ve regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırmada ortaya çıkan sonuçlara göre yerel halkın beş faktör kişilik özelliklerinden dışa dönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal dengelilik ve deneyime açıklık olmak üzere tüm boyutlara ilişkin tutum puanları ile turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve farklı kişilik özelliklerine ait tutum puanlarının turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları üzerinde pozitif yönlü etkide bulunduğu tespit edilmiştir.

**Sorumlu Yazar: Yasin BULUT*

Eposta: yasinbulut.1992@gmail.com

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Local people, Personality types, Social impacts of tourism, Cultural impacts of tourism, Sociocultural impacts of tourism.

Received: 8 December 2025

Accepted: 10 February 2026

Article Classification:

Research Article

The aim of this study is to examine how the personality types of local people affect their perceptions regarding to the sociocultural impacts of tourism. In the study, were used quantitative research method and questionnaire technique as data collection tool. In this respect, the universe of the research consisted of local people living in the Rocky Cappadocia Region, and 541 usable questionnaire forms were obtained by using the convenience sampling method in sample selection. Correlation and regression analyses were used to test the hypotheses put forward in line with the purpose of the research. According to the results of the research, it was determined that there was a significant relationship between the attitude scores of the local people regarding all dimensions of the five-factor personality traits, namely extraversion, agreeableness, conscientiousness, emotional stability and openness to experience and their perceptions regarding to the sociocultural impacts of tourism, and that the attitude scores of different personality traits had a positive effect on their perceptions regarding to the sociocultural impacts of tourism.

**Corresponding Author: Yasin BULUT*

Email: yasinbulut.1992@gmail.com

*Bu makale, birinci yazarın Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladığı doktora tezinden üretilmiştir.

Makalenin Künyesi: Bulut, Y. & Şanlıoğlu, Ö. (2026). Kapadokya Yerel Halkının Kişilik Tiplerinin Turizmin Sosyokültürel Etkilerine Yönelik Algıları ile İlişkisinin İncelenmesi, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 29 (1), 24-48.

DOI: 10.55931/ahbvtfd.1838215.

1. Giriş

İthalat girdisinin oldukça düşük olduğu, çarpan etkisiyle onlarca sektörü doğrudan ya da dolaylı bir şekilde etkileyen ve işgücü oranı yüksek bir hizmet sektörü olan turizm, ulusal ekonomiler açısından büyüme ve kalkınmada öncü bir rol üstlenmektedir. Belirtilen ekonomik katkılarının yanı sıra turizm sektörü, toplumsal, kültürel, çevresel ve teknolojik boyutları da olan çok yönlü bir faaliyet alanıdır. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, ev sahibi ve ziyaretçi toplulukların bir araya geldiği ve büyük kitlesel hareketlerin yaşandığı turizm faaliyetlerinin gelişimi ile toplumsal ve kültürel değişim de kaçınılmaz hale gelmektedir (Butler, 1974; Pizam & Milman, 1986; Doğan, 2004; Hashimoto, 2014). Dolayısıyla, turizmin en önemli aktörleri arasında bulunan yerel halkın sahip olduğu değerler ile gelenek ve görenek, inanç, sosyal ilişki ve yaşayış tarzı gibi sosyokültürel özellikleri de yaşanan değişimlerden önemli ölçüde etkilenmektedir (Jaafar, Rasoolimanesh & İsmail, 2017; Alobiedat, 2018).

Bu çalışmada turizm faaliyetlerinin gelişmesi ve yoğunlaşması sonucunda ortaya çıkan değişimlerden hareket edilerek turizmin sosyokültürel etkilerine odaklanılmıştır. Alan yazını değerlendirmesinde, turizm faaliyetlerini, yerel halk üzerindeki iktisadi ve çevresel etkilerinin yanı sıra sosyokültürel etkileri açısından ele alan çalışma sayısının da son yıllarda artmış olduğu (Gursoy & Rutherford, 2004; Mbaiwa, 2004; Andreck vd., 2005; Spanou, 2007; Terkenli, Bellas & Jenkins, 2007; Nzama, 2008; Pappas, 2008; Nunkoo & Ramkisson, 2010; Okech, 2010; Zamani-Farahani & Musa, 2012; Sandeep & Vinod, 2014; Soontayatron, 2014; Dağdeviren, 2015; Bello vd., 2017; Jaafar, Rasoolimanesh & İsmail, 2017; Meimand vd., 2017; Alobiedat, 2018; Akova & Atsız, 2019; Haddad, Harahsheh & Boluk, 2019; Tekin & Rahimi, 2019; Zhuang, Yao & Li, 2019; Uslu, Alagöz & Güneş, 2020; Amoiradis, Velissariou & Stankova, 2021; Eyisi, Lee & Trees, 2023; Nazirullah vd., 2023; Abalos, 2025; Da Costa vd., 2025; Flavienne vd., 2025; Hasanoglu vd., 2025) görülmektedir. Buna rağmen, konunun yaşam tarzı (Zhang vd., 2024), yabancılaşma (Buchecker, 2009), otantiklik (Croes, Lee & Olson, 2013) ve kişilik tipleri (Moghavvemi vd., 2021) gibi farklı kavramlarla ilişkilendirilmek suretiyle sosyolojik ve psikolojik açılardan ele alınması ve farklı destinasyonlardan toplanacak verilerle zenginleştirilmesi, yerel halkın ve ziyaretçilerin turizm faaliyetlerini algılayışları, turizme dair bakış açıları ile turizmden ve turizm sektörünün tüm paydaşlarından beklentilerinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Yerel halkı ya da turistleri konu edinen bu doğrultudaki çalışmalar, kamu ve özel sektör temsilcilerinin, sivil toplum kuruluşlarının ve akademisyenlerin, turizmin bugünü ve geleceğine ilişkin plan, politika, uygulama ve stratejiler geliştirmesinde, amaç ve hedefler ortaya koymasında belirleyici öneme sahip bilgi ve bulgular üretmesine imkân verecektir. Zira planlı ve sürdürülebilir şekilde turizm faaliyetlerinin gelişiminin sağlanması ancak yerel halkın desteği ile mümkün olabilecektir.

Bu doğrultuda araştırmada, farklı kişilik özelliklerine sahip yerel halkın, turizm faaliyetlerinin ekonomik, çevresel ya da teknolojik etkilerinden bağımsız olarak sosyokültürel etkilerini nasıl algıladıkları tespit edilmek istenmiştir. Bu araştırma sorusuna verilecek yanıt ya da yanıtlar ile 20. yüzyılın ortalarından itibaren turizm faaliyetlerinin varlığını sürdürdüğü Kayalık Kapadokya Bölgesi'nde (*Nevşehir'in Ürgüp, Göreme, Uçhisar, Avanos, Derinkuyu ve Kaymaklı ilçe ve beldeleri ile Aksaray'a bağlı İhlara beldesi*) yaşayan yerel sakinlerin farklı kişilik özelliklerine sahip olmasının, turizmin sosyokültürel etkilerine dair algılarını etkileyip etkilemediği ve etkiliyorsa, ne şekilde etkilediği ortaya koyulmuş olacaktır. Buna bağlı olarak, bölgede turizm gelişiminin sürdürülüp sürdürülmemesi ve sürdürülecekse bu gelişimin hangi yönde olması gerektiği gibi sorulara ilişkin önemli çıkarımlar yapılabilecektir. Dolayısıyla, araştırmadan elde edilecek bulguların turizm destinasyonunun geleceğine dair alınacak kararlara katkıda bulunacağı öngörülmektedir. Bu olası çıkarımlardan hareketle, bireylerin diğer bireylerden ayırt edilmesini sağlayan ve tüm yapısal niteliklerini oluşturan farklı kişilik özelliklerinin, turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algılarını etkileyip etkilemediği hususunun tespiti, çalışmanın başlıca amacını teşkil etmektedir.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Kişilik Tipleri

Kişilik kavramı, Latince'deki *persona* sözcüğünden türemiştir. *Persona*, Klasik Roma tiyatrosunda seyirciler ile sahne arasında uzaklığın fazla olması nedeniyle izleyicilerin karakterleri daha net görebilmesi için tiyatro oyuncularının yüzlerine taktıkları maskelere verilen isim olup (Marshall, 1999; İşçi, 2007) ilgili kavram zamanla kişiliği de ifade eden bir boyut kazanmıştır. Kişilik kuramcıları, kişiliği tanımlarken bireyin çevresine uyum sağlama çabasına odaklanarak kişinin özünü oluşturan ve onu diğer insanlardan ayıran özellik ve eylemlerin kişiliği oluşturduğuna dikkat çekmektedir (Hall vd., 1985).

Kişilik konusundaki alan yazını incelendiğinde, kişiliğin oluşumunda pek çok faktörün etkili olduğu görülmektedir. Bu faktörleri; kalıtsal ve bedensel faktörler, aile ile ilgili faktörler, sosyokültürel faktörler, sınıfsal faktörler, coğrafi faktörler ve diğer faktörler (kişinin ailenin kaçınıcı çocuğu olduğu, annenin gebelik süreci, kitle iletişim araçları vb.) olarak sınıflandırmak mümkündür (Luthans, 1995). Kişilik konusunda pek çok kuram geliştirilmiş ve kuramcıların kişiliğin oluşum sürecine ilişkin bilinmezliklerin ortaya çıkarılmasına, sınıflandırılmasına, modellenmesine ve ölçülebilir forma gelmesine önemli katkıları olmuştur. Konuyla ilgili alan yazınında en sık geçen kuramlar arasında Sigmund Freud (1989), Alfred Adler (2013), Carl Gustav Jung (2016), Ernst Kretschmer (1929), Erich Fromm (2013), Hans Jurgen Eysenck (2017), Harry Stuck Sullivan (2013), Meyer Friedman ve Ray Rosenman'ın (1974) kişilik kuramları bulunmaktadır.

Kişiliği psikolojik bir bakış açısıyla ele alan ve *psikanalitik* kuramı geliştiren Freud, kişiliğin esas olarak bebeklik ve çocukluk dönemlerinde geliştiğini ve davranışların daha çok bilinçdışı etkenler tarafından yönlendirildiğini belirtmektedir. Ayrıca geliştirdiği kişilik kuramında cinsel kimlik oluşumuna oldukça önem vermiş ve kişinin geçmişte yaşamış olduğu deneyimleri daha fazla önemsemiştir (Freud, 1964). Adler ise kişilik oluşumunda geleceğe ilişkin beklenti ve hedeflerin etkilerini vurgulamaktadır (Adler, 2006). Freud'un kişilik inşasında bilinçdışı faktörler belirleyici etkiye sahipken, Adler'in kuramında birey neyi, niçin yaptığını bilmekte, başka bir ifade ile bilinçli hareket etmektedir (Burger, 2006). Jung (2018) ise Freud'un cinsellik konusuna atfettiği önemi eleştirerek kalıtsal özelliklerin ve özellikle de ırk ve soy faktörünün kişilik gelişimindeki etkilerine dikkat çekmiş, bu doğrultuda Freud'un bilinçdışı psikanalitik kuramını geliştirerek *kolektif bilinçdışı* (*collective unconscious*) kavramını öne sürmüştür. Jung (2018) ayrıca, davranışları geçmiş deneyimlerinden etkilenen bireyin kişiliğinin daha çok gelecekteki amaçları doğrultusunda şekillendiğini belirtmiş ve bu görüşleri ile Adler'in kuramına benzer bir görüşü savunmuştur.

Kişilik konusunu kuramsal boyutta ele alan diğer kuramcılar incelendiğinde, Fromm kişiliği insanlığın geçirdiği tarihsel süreçleri dikkate alarak toplumsal ve ekonomik boyutlarını ön planda tutarak incelemiştir (Fromm, 2014) Eysenck ise geliştirdiği kişilik envanteri ile kişiliğin ölçülebilir bir nitelik kazanmasına önemli katkılarda bulunmuştur (Eysenck, Eysenck & Barrett, 1985). Kişiliği farklı bakış açılarıyla boyutlandırarak ölçülebilir nitelik kazanmasına katkıda bulunan diğer araştırmacılarından bazıları ise Ernst Kretschmer (1929), Meyer Friedman ve Ray Rosenman (1974) ile Leonard Horowitz vd. (1988) olarak ifade edilebilir. Kişilik tipleri konusuna dair alan yazının kısaca özetlenmesinden sonra, turizmin özellikle yerel halk üzerinde ortaya çıkan sosyokültürel etkileri konusu ele alınmıştır.

2.2. Turizmin Sosyokültürel Etkileri

Turizm faaliyetleri doğası gereği turist ve ev sahibi toplum ilişkisine dayandığı için ev sahibi toplumun üzerinde değiştirici, dönüştürücü, hatta bazen yıkıcı etkilere neden olabilmektedir. Bu etkiler alan yazınında yaygın olarak çevresel, ekonomik, sosyal ve kültürel (ya da sosyokültürel) etkiler olarak sınıflandırılmaktadır (Mathieson & Wall, 1982; Andereck vd., 2005). Çalışmanın konusu itibarıyla sosyal ve kültürel etkilere odaklanılmıştır.

2.2.1. Turizmin Sosyal Etkileri

Turizm gelişiminin yerel halkın sosyal yaşamı üzerinde ortaya çıkardığı çeşitli etkiler, konuyla ilgili alan yazınından faydalanılarak değerlendirilmiştir. Buna göre turizmin sosyal etkileri; alışveriş merkezi ve rekreasyon olanaklarının artması (Stylidis, 2012), turistik bölgelere doğru gerçekleşen ziyaretçi hareketliliği, işgücü göçü nedeniyle toplumsal ilişki biçimlerinin değişmesi ve insanlar arası güven duygusunun azalması (Wall & Mathieson, 2006), kentleşmenin hızlanması ve yeni toplumsal grupların ortaya çıkması (Kowalczyk-Aniol, 2023; Zhang, 2023), özellikle kadınların ve çocukların da iş yaşamına katılmasıyla aile yapılarında ortaya çıkan değişiklikler (Akgül, 2020; Voumik vd., 2023), yerel halkın yabancı dil becerilerinin gelişmesi (Nunkoo & Ramkissoo, 2010; Nomnian vd., 2020), turizm destinasyonlarında alt yapı ve üst yapı olanaklarının iyileşmesi (Nguyen, 2021), aşırı kalabalıklaşma ve gürültü (Amuquandoh, 2010; Dordevic & Milicevic, 2020), trafik sıkışıklığı ve otopark sorunlarının ortaya çıkması (Demirkaya & Çetin, 2010; Latkova & Vogt, 2011; Türker & Öztürk, 2013; Marsanic vd., 2021) olarak sayılmaktadır. Ayrıca, turizm faaliyetleri siyasi yapıdan etkilenen ve siyasi yapıyı etkileyebilen bir konumdadır. Bu doğrultuda turizm sektörü, vize politikaları, turist güvenliği vb. alanlarda uluslararası diplomasi ile yönetim şekli, iç savaş, ekonomik yapı, öncelikli kalkınma alanları vb. konularda ise ulusal politikalar ile ilişki halindedir (Pradeep, 2020). Turizm politikaları, özellikle gelişmekte olan ülkelerin ulusal politikalarında ekonomik kalkınmanın bir aracı olarak görülmekte ve önemli bir yer tutmaktadır (Khan vd., 2020).

Turizm faaliyetleri ile ortaya çıkan sosyal etkiler bunlarla sınırlı kalmamakta ve istenmeyen alışkanlık ve davranışlarda bu etkiler arasında değerlendirilmektedir. Araştırmalarda turizm faaliyetlerinin, cinsel serbestlik (Milman, 2004; Zhuang, Yao & Li, 2019; Ejikeme, 2025), fuhuş (Dyer vd., 2007; Demircan, 2010; Güzel, 2013; Ejikeme, 2025), kumar (Zhou, Lu & Yoo, 2014; Zhuang, Yao & Li, 2019), alkol (Özmen, 2007; Doğan, Üngüren & Yelgen, 2010; Keskin & Çontu, 2011; Karaman & Avcıkurt, 2011; Boğan & Sarıışık, 2016; Ejikeme, 2025) ve uyuşturucu kullanımı (Milman, 2004; Özmen, 2007; Ejikeme, 2025) gibi istenmeyen alışkanlık ve davranışların yaygınlaşmasına ve suç oranlarının artmasına (Milman, 2004; Andereck vd., 2005; Recher & Rubil, 2020) neden olduğuna dair bulgulara ulaşılmıştır. Bu araştırma bulgularının aksi yönünde turizm faaliyetlerinin aşırı kalabalıklaşmaya (Tayfun & Kılıçlar, 2004; Kuvan & Akan, 2005; Tovar & Lockwood, 2008; Demirkaya ve Çetin, 2010; Koens, Postma & Papp, 2018), trafik sıkışıklığına ve otopark sorununa neden olmadığı (Gu & Wong, 2006; Çalışkan & Tütüncü, 2008; Albalate & Bel, 2010; Jin, Hu & Kavan, 2016), cinsel serbestliği (Vargas-Sanchez, Porrás-Bueno & Plaza-Mejia, 2009) fuhuşu (Özmen, 2007; Huttasin, 2008; Çalışkan ve Tütüncü, 2008; Simkhada vd., 2016), kumarı (Shaffer, 2005; Walker & Sobel, 2016) alkol ile uyuşturucu kullanımını (Huttasin, 2008; Zhuang, Yao & Li, 2019) ve suç oranlarını (Ritchie & Inkari, 2006; Çalışkan & Tütüncü, 2008; Huttasin, 2008; Byrd, Bosley & Dronberger, 2009; Zhou & Ap 2009; Kokkinos & Kapardis, 2014) artırmadığı yönünde tespitler ortaya koyan çalışmalar da bulunmaktadır.

2.2.2. Turizmin Kültürel Etkileri

Bir destinasyonda turizm faaliyetlerinin gelişimi, bölgenin kültürü üzerinde değiştirici/dönüştürücü ve/veya yıkıcı etkilere neden olabilmektedir. Bu etkiler; turizm gelişiminin kültürel faaliyet çeşitliliğini artırması (McGehee & Andereck, 2004; Ritchie & Inkari, 2006; Özmen, 2007; Huttasin, 2008; Lopes & Hiray, 2024), kültürel faaliyetlere katılımı teşvik etmesi (Kuvan & Akan, 2005; Huttasin, 2008; Chen & Chen, 2010; Aref & Redzuan, 2010; Demirkaya & Çetin, 2010), yerel kültürel değerlerin (World Tourism Organization [WTO], 2012), anıt-sit gibi kültürle ilgili alanların (Pati & Husain, 2023), ibadethanelerin (Albayrak & Özmen, 2018; Terzidou, Stylidis & Szivas, 2018) ve arkeolojik alanların korunmasını sağlaması (Werczynski & Widawski, 2025), yerel kültürün somut (*tarihi bir cami, medrese, konak vb.*) ve somut olmayan (*geleneksel el sanatları, sözlü anlatımlar, ritüeller, festivaller vb.*) kültür varlıklarının tanınırlığını artırması (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO], 2006) olarak sıralanmaktadır. Bunlarla birlikte turizm faaliyetlerinin; kültürel etkileşime ve baskın kültürün dönüştürücü etkisine

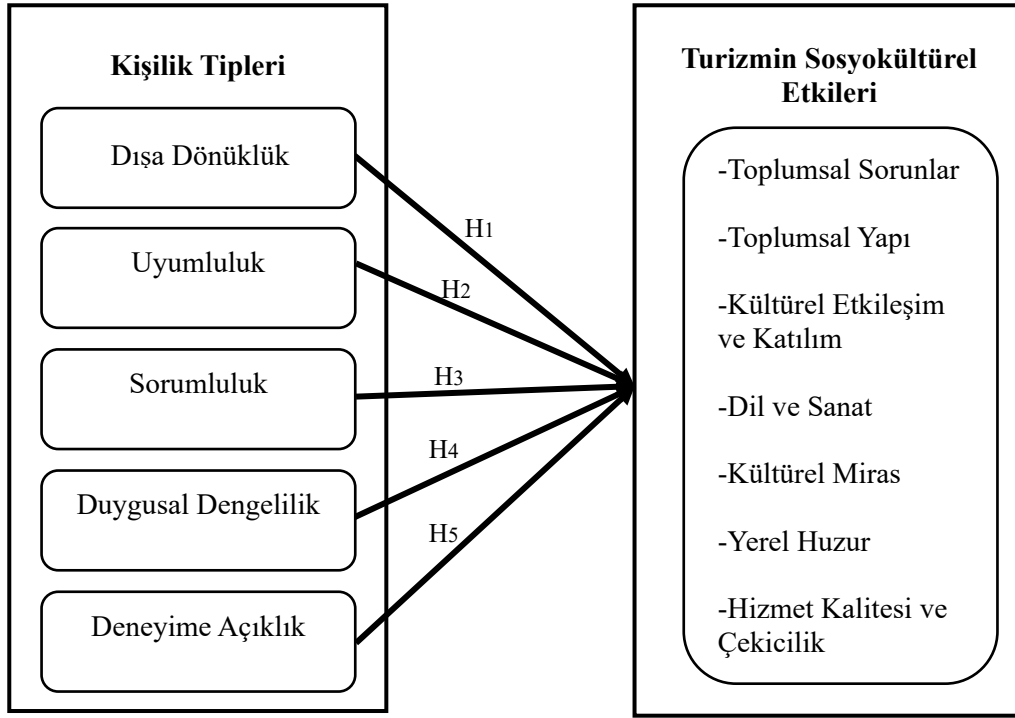
imkân vermesi (Mbaiwa, 2004; Sampaio, Simoni & Isnart, 2014; Zaidan, 2016; Sharpley 2018), sanat anlayışını (*geleneksel el sanatları, folklor, güzel sanatlar ve mimari estetik anlayış vb.*) dönüştürmesi (Aktaş Polat & Polat, 2016; Sharpley, 2018), gelenek ve görenekler (*örf, âdet, anane vs.*) ile değer yargıları ve davranış kalıplarında (Mbaiwa, 2004; Zaidan, 2016; Sharpley, 2018), dinî inanış ve yaşayış biçiminde değişiklikler ortaya çıkarması (Mbaiwa, 2004; UNESCO, 2004; Zaidan, 2016; Terzidou, Styliadis & Szivas, 2018), dilin erozyona uğraması (Doğan, 2004; Mbaiwa, 2004; Baykan, 2007; Uçar, 2012; Zaidan, 2016; Sharpley, 2018) ya da yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalması (Lonardi, 2022), yerel kültürün metalaştırılması (Pekol, 2010; Zaidan, 2016; Günlü Küçükaltan & Dilek, 2017; Sharpley, 2018; Bulut, 2024) ve yerel halkın istismar edilmesi (Mbaiwa, 2004; Zaidan, 2016; Arslan, 2023) gibi etkilere neden olduğu da belirtilmektedir.

3. Yöntem

Araştırmada nicel araştırma yöntemi benimsenmiş olup, veri toplama aracı olarak ise anket tekniğinden faydalanılmıştır. Araştırmada kullanılacak yöntem ve tekniğin seçiminde araştırmanın amacına ve araştırma kapsamında yer alan örneklemin büyüklüğüne uygun olması ve nitel yaklaşıma göre çok daha kapsayıcı ve karşılaştırılabilir bir veri seti sunması belirleyici olmuştur.

3.1. Araştırmanın Amacı, Modeli ve Hipotezleri

Araştırmanın amacı, yerel halkın kişilik tiplerinin turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algılarını etkileyip etkilemediğinin tespit edilmesidir. Hashimoto (2014), sosyokültürel olgulardaki değişikliklerin yıllar içerisinde ve yavaş bir şekilde ortaya çıktığını ve bu değişikliklerin ölçülmesinin ve hesaplanmasının bir hayli zor ve karmaşık olduğunu belirtmiştir. Archer, Cooper & Ruhanen (2012), toplumsal norm ve değerlerde kısa sürede birtakım değişiklikler olduğunu, bununla birlikte ev sahibi toplumun inançlarında, toplumsal değerlerinde ve kültürel miras uygulamalarında uzun sürede gerçekleşen daha köklü değişikliklerin de olduğunu savunmuştur. Hall ve Page'e (2016) göre de ev sahibi toplulukların bireysel ve kolektif değer, inanç ve davranışlarında turizmin sosyokültürel etkileri ile ortaya çıkan değişikliklerin hızlı ve etkili bir şekilde gerçekleşmesi mümkündür. Sharpley (2014) ise bu değişikliklerin turizm gelişiminin doğasından kaynaklanabileceği gibi, ev sahibi-turist etkileşiminden de kaynaklanabileceğini ifade etmiştir. Bu görüşlerden hareketle çalışmada, 20. yüzyılın ortalarından itibaren yabancı ziyaretçilerin kültürel ve dinî nedenlerle ziyaret ettiği (Tosun, 2002) önemli bir destinasyon olma özelliği taşıyan Kayalık Kapadokya Bölgesi yerel halkı konu edilmiştir. Bununla birlikte, bölgedeki turizmin esas gelişiminin ise bölgenin 1985 yılında "Göreme Milli Parkı ve Kapadokya" ismiyle UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmasıyla gerçekleştiği belirtilmelidir (UNESCO, 2024). Nitekim çalışmada, Li vd.nin (2024) belirtmiş olduğu gibi bölge yerel halkının kişilik özelliklerine odaklanılarak turizmin sosyokültürel etkileri ile nedensellik ilişkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu değişkenlere ait hipotezler, araştırma modelinde (*Şekil 1*) gösterilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın hipotezlerine aşağıda yer verilmiştir.

- H1: Kişilik tiplerinin dışa dönüklük alt boyutunun, turizmin sosyokültürel etkileri üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisi bulunmaktadır.
- H2: Kişilik tiplerinin uyumluluk alt boyutunun, turizmin sosyokültürel etkileri üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisi bulunmaktadır.
- H3: Kişilik tiplerinin sorumluluk alt boyutunun, turizmin sosyokültürel etkileri üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisi bulunmaktadır.
- H4: Kişilik tiplerinin duygusal dengelilik alt boyutunun, turizmin sosyokültürel etkileri üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisi bulunmaktadır.
- H5: Kişilik tiplerinin deneyime açıklık alt boyutunun, turizmin sosyokültürel etkileri üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisi bulunmaktadır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Kayalık Kapadokya Bölgesi'nde (Nevşehir'in Ürgüp, Göreme, Uçhisar, Avanos, Derinkuyu ve Kaymaklı ilçe ve beldeleri ile Aksaray'a bağlı İhlara beldesi) ikamet eden 18 yaş ve üstü yerel halk oluşturmaktadır. Araştırma evrenini oluşturan yerel halkın tamamına ulaşmak, zaman, mali unsurlar ve erişilebilirlik açısından mümkün olmayacağından evreni temsil etmesi için örneklem seçme yoluna gidilmiştir (Taherdoost, 2016). Kayalık Kapadokya Bölgesi yerel halkının 18 yaş ve üstü yerleşik nüfusu 10.000'i aştığından örneklem büyüklüğünü hesaplamak üzere nicel araştırmalar kapsamında sınırsız evren büyüklükleri ($N > 10.000$) için geliştirilmiş formül uygulanmış ve olması gereken asgari örneklem büyüklüğü, 384 olarak hesaplanmıştır (Özdamar, 2003).

Örneklem seçiminde evreni oluşturan tüm öğelerin bilindiği ve örneklem içerisine dâhil edilme olasılıklarının eşit olduğu durumda olasılığa dayalı örneklem seçim teknikleri kullanılmaktadır (Neuman, 2022). Araştırma kapsamındaki deneklerin tamamının bilinmesi ve her birine eşit katılım hakkının verilmesi mümkün olmadığı için araştırmada olasılığa dayalı olmayan örneklem seçim tekniklerinden kolayda örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Kolayda örneklem yöntemi,

örneklemnin hiçbir ölçüt kullanılmadan rastgele seçilmesinden oluşmaktadır (Coşkun, Altunışık & Yıldırım, 2019). Daha açık bir ifadeyle, araştırmacı araştırma sahasında belirli bir zaman diliminde tamamen gelişigüzel bir şekilde karşısına çıkan insanlardan veri toplamaktadır (Kozak, 2021).

3.3. Veri Toplama

Anket formunun ilk bölümünde katılımcıların sosyodemografik özelliklerine ilişkin veri elde etmek amacıyla dokuz kapalı uçlu (cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, turizm sektöründe çalışma durumu, ailenin turizm sektöründe çalışma durumu, turistlerle iletişim kurma durumu, ikamet edilen yer, ikamet süresi) ve iki açık uçlu soruya (statü ve kişisel gelir) yer verilmiştir. Bu aşamadan sonra açık uçlu sorulara verilen yanıtlar, belirli kıstaslara göre kategorize edilerek bilgisayar yazılımlarına işlenebilir kapalı soru formuna dönüştürülmüştür. Anket formunun ikinci bölümünde ise kişilik tiplerini belirlemek amacıyla John, Donahue & Kentle (1991) tarafından geliştirilen ve Alkan (2007) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan “Beş Faktör Kişilik Ölçeği”; yerel halkın turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algılarını ölçmek amacıyla da Dağdeviren (2015) tarafından hazırlanan “Turizmin Sosyokültürel Etkileri Ölçeği” kullanılmıştır.

2024 yılı Ekim ve Kasım ayları içerisinde gerçekleştirilen araştırmada, toplam 570 adet anket elde edilmiştir. Eksik ve hatalı yanıtlanmış ya da yarıda bırakılmış 29 anket veri girişi sırasında tespit edilerek veri analizi aşamasına geçmeden elenmiştir. Dolayısıyla araştırmanın nihai verisi, 541 anketten oluşmuştur. Katılımcı sayıları, araştırma kapsamında yer alan ilçe ve beldelerin 2023 yılı nüfus verilerine göre yaklaşık olarak orantılanarak hesaplanmış ve veri toplanan kamu ve özel statüye sahip kurum ve işletme yetkililerinden anket uygulamak üzere gerekli izinler alınmıştır. Araştırmada kullanılan anket formu için etik kurul onayı Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'nun 27.06.2024 tarihli ve 278 numaralı kararı ile alınmıştır.

3.4. Veri Analizi

Araştırma kapsamında elde edilen verilerin istatistiksel ölçüm ve analizlerinde kullanılmak üzere iki farklı paket programdan yararlanılmıştır. Araştırmanın bulguları kısmında ilk olarak, araştırmaya katılan yerel halkın sosyodemografik özelliklerine ilişkin bulgular, frekans ve yüzde dağılım tabloları aracılığıyla ortaya koyulmuştur. İkinci olarak, araştırmada kullanılan ölçeklerin iç tutarlılığını ölçmek için *Cronbach's Alpha* katsayısı aracılığıyla güvenilirlik analizi sonuçlarına yer verilmiş ve verilerin normal bir şekilde dağılıp dağılmadığını ölçme hususunda ise ölçeklerde yer alan ifadelerin normallik testi sonucunda ortaya çıkan çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Ayrıca, araştırmada kullanılan ölçeklere ilişkin alt boyutların ve ölçek maddelerinin faktör yapılarının doğrulanıp doğrulanmadığının test edilebilmesi için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmış ve her iki ölçeğinde tüm boyut ve maddeleri ile bir bütün olarak kullanılabileceği tespit edilmiştir. Son olarak, araştırma hipotezlerinin test edilmesinde ise değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisinin ölçülebilmesi amacıyla *Pearson Korelasyon* ve *Çoklu Doğrusal Regresyon* analizlerinden yararlanılmıştır.

4. Bulgular

Bu bölümde araştırma katılımcılarına ilişkin sosyodemografik bulgulara, ölçeklerin güvenilirlik analizi ve normallik dağılımına ilişkin bulgulara ve araştırma hipotezlerinin test edilmesine yönelik analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

4.1. Katılımcılara İlişkin Tanımlayıcı İstatistiksel Bulgular

Araştırmaya katılan yerel halkın sosyodemografik özelliklerine ait frekans ve yüzde dağılımlarını gösteren bulgular, Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Sosyodemografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Grup	Değişken	Frekans	Yüzde (%)	Grup	Değişken	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	301	55,6	Sektörde Çalışma Durumu	Çalışan	226	41,8
	Kadın	240	44,4		Çalışmayan	315	58,2
Yaş	18-24	90	16,6	Ailenin Sektörde Çalışması	Çalışan	242	44,7
	25-34	95	17,6		Çalışmayan	299	55,3
	35-54	123	22,7	Turistlerle İletişim	Kuran	260	48,1
	55-64	109	20,1		Kurmayan	281	51,9
	65 ve üstü	124	22,9		Ürgüp	208	38,4
Medeni Durum	Evli	317	58,6	İkamet Edilen İlçe/Belde	Göreme	24	4,4
	Bekâr	207	38,3		Uçhisar	32	5,9
	Boşanmış	17	3,1	Avanos	126	23,3	
Eğitim Durumu	İlköğretim	91	16,8	Derinkuyu	87	16,1	
	Ortaöğr. (Lise)	230	42,5		Kaymaklı	41	7,6
	Ön Lisans	108	20,0	Ihlara	23	4,3	
	Lisans	93	17,2	1 yıldan az	88	16,3	
	Lisansüstü	19	3,5	1-5 yıl	98	18,1	
İcra Edilen Meslek	Öğrenci	78	14,4	İkamet Süresi	6-10 yıl	114	21,1
	Esnaf	87	16,1		11-15 yıl	120	22,2
	Turizmci	87	16,1		16 yıl ve üz.	121	22,4
	Öğretmen/Akademisyen	65	12,0	22.081 TL ve altı	159	29,4	
	Memur	80	14,8	Gelir Durumu	22.082 TL-41.700 TL	139	25,7
	Emekli	69	12,8		41.701 TL-59.214 TL	114	21,1
	İşçi	26	4,8		59.215 TL-83.754 TL	57	10,5
					83.755 TL-132.824 TL	39	7,2
					132.825 TL ve üzeri	33	6,1

Toplam Katılımcı Sayısı (n): 541

Tablo 1'e göre, katılımcıların yarıdan fazlası erkek (%55,6) olup, büyük çoğunluğu 35 yaş ve üzeri (%65,7), evli (%58,6), ortaöğretim (%42,5) ya da üniversite (%40,7) mezunu, kendisi (%58,2) ya da ailesinden biri (%55,3) turizm sektöründe çalışmayan, turistlerle iletişimi olmayan (%51,9), Nevşehir'in Ürgüp ya da Avanos ilçelerinde (%61,7) altı yıldan daha uzun süredir (%65,7) ikamet eden ve 41.701 TL'den daha az geliri olan (%55,1) kimselerden oluşmaktadır. Ayrıca, katılımcıların mesleki dağılımları incelendiğinde; esnaf (%16,1), turizmci (%16,1), memur (%14,8), öğrenci (%14,4), emekli (%12,8), öğretmen/akademisyen (%12,0) ve ev hanımı (%9,1) mesleklerine ait nispeten dengeli bir dağılım olduğu göze çarpmaktadır.

4.2. Ölçeklerin Güvenirlik Analizi ve Normallik Dağılımına İlişkin Bulgular

Beş faktör kişilik ölçeği alt boyutlarına ait iç tutarlılık katsayıları (güvenirlik analizi) ve ölçek maddelerine ait çarpıklık ve basıklık değerleri (normallik dağılımı) Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Güvenirlik Analizi ve Normallik Dağılımı Bulguları

Beş Faktör Kişilik Ölçeği	Çarpıklık	Basıklık	İç tutarlılık katsayısı
Dışa Dönüklük			0,862
Konuşkan biriyim.	-,791	-,273	
Mesafeli biriyim.	-,800	-,216	
Enerji dolu biriyim.	-,857	-,099	
Diğer insanları heveslendiren biriyim.	-,702	-,454	
Sessiz kalmaya yatkın biriyim.	-,712	,441	
Girişken bir kişiliğe sahip biriyim.	-,541	-,840	
Bazen utangaç ve tutuk biriyim.	-,741	-,812	
Dışa dönük sosyal biriyim.	-,489	-,831	
Uyumluluk			0,773
Başkalarının hatasını bulmaya yatkın biriyim.	-,546	-,733	
Yardımsever biriyim.	-,485	-,808	
Başkaları ile sözlü kavga (ağız dalaşı) başlatan biriyim.	-,550	-,825	
Hoşgörülü davranabilen biriyim.			
İnsanlara genellikle güvenen biriyim.	-,427	-,915	
Soğuk ve kayıtsız olabilen biriyim.	-,573	-,763	
Herkese karşı nazik ve düşünceli biriyim.	-,536	-,725	
Zaman zaman başkalarına karşı kabalaşan biriyim.	-,633	-,591	
Başkaları ile iş birliği yapmayı seven biriyim.	-,619	-,660	
	-,654	-,576	
Sorumluluk			0,849
Yaptığı işi eksiksiz yapan biriyim.	-,610	-,638	
Bazen özensiz olabilen biriyim.	-,695	-,476	
Bir görevin (çalışma, ödev, iş) verilmesi için güvenilen biriyim.	-,659	-,618	
Dağınık, çok derli toplu olmayan biriyim.	-,605	-,680	
Tembel olmaya eğilimli biriyim.	-,586	-,641	
Bir işi bitirmeden bırakmayan biriyim.	-,590	-,620	
İşleri etkin, verimli yapan biriyim.	-,687	-,585	
Plan yapan ve onları uygulayan biriyim.	-,629	-,713	
Dikkati çabuk dağılan biriyim.	-,561	-,812	
Duygusal Dengelilik			0,785
Karamsar ve hüzünlü biriyim.	-,632	-,556	
Rahat, stresle baş edebilen biriyim.	-,523	-,843	
Gergin olabilen biriyim.	-,560	-,836	
Çok endişeli biriyim.	-,561	-,687	
Duygusal olarak dengeli, kolay kolay üzülmeyen biriyim.	-,643	-,516	
Duygusal iniş ve çıkışlar yaşayan biriyim.			
Gergin durumlarda sakin kalan biriyim.	-,562	-,733	
Çabuk heyecanlanan biriyim.	-,573	-,779	
	-,630	-,680	
Deneyime Açıklık			0,877
Orijinal, yeni fikirler üreten biriyim.	-,518	-,790	
Birçok farklı konuya meraklı biriyim.	-,599	-,619	
Zeki, derin düşünebilen biriyim.	-,503	-1,001	
Hayal gücü zengin biriyim.	-,519	-,917	
Yaratıcı yeteneklerini kullanan biriyim.	-,639	-,614	
Sanatsal ve estetik deneyimlere değer veren biriyim.	-,557	-,904	
Rutin, tek düze işler yapmayı tercih eden biriyim.	-,625	-,810	
Düşünmeyi ve fikirlerle ilgilenmeyi seven biriyim.	-,717	-,482	
Sanatsal ilgileri az olan biriyim.	-,724	-,559	
Sanat, müzik ve edebiyat konusunda oldukça bilgili biriyim.	-,817	-,246	

Tablo 2’de gösterilen güvenilirlik analizi sonuçlarına göre, beş faktör kişilik ölçeği alt boyutlarından dışa dönüklük (0,862), sorumluluk (0,849) ve deneyime açıklık (0,877) alt boyutları iç tutarlılık katsayılarının yüksek düzeyli; uyumluluk (0,773) ve duygusal dengeliklik (0,785) alt boyutlarının ise orta düzeyli güvenilirliğe sahip oldukları saptanmıştır. Normallik testi sonuçlarına göre ise ölçekte yer alan 44 ifadenin tamamının çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1 ile +1 aralığında seyrettiği ve ölçege ait verinin normal dağılım özelliği gösterdiği görülmüştür. Dolayısıyla, parametrik olmayan analizlere göre genellenebilirliği ve etki gücü daha yüksek olan parametrik analizlerin uygulanabileceği anlaşılmıştır. Turizmin sosyokültürel etkileri ölçeği alt boyutlarına ait iç tutarlılık katsayıları (güvenirlik analizi) ve ölçek maddelerine ait çarpıklık ve basıklık değerleri (normallik dağılımı) Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Turizmin Sosyokültürel Etkileri Ölçeğinin Güvenirlik Analizi ve Normallik Dağılımı Bulguları

Turizmin Sosyokültürel Etkileri Ölçeği	Çarpıklık	Basıklık	İç tutarlılık katsayısı
Toplumsal Sorunlar			0,775
Turizm, alkol kullanımını artırmıştır.	-,885	-,125	
Turizm, uyuşturucu kullanımını artırmıştır.	-,621	-,710	
Turizm, suç oranlarını artırmıştır.	-,568	-,761	
Turizm, fuhşu artırmıştır.	-,689	-,502	
Turizm, trafik sıkışıklığını artırmıştır.	-,888	,089	
Toplumsal Yapı			0,836
Turizm, toplumda dürüstlüğü azalmasına neden olmuştur.	-,793	-,302	
Turizm, insanlar arasındaki karşılıklı güven duygusunu azaltmıştır.	-,658	-,564	
Turizm, komşuluk ilişkilerini zayıflatmıştır.			
Turizm, aile bağlarının bozulmasına neden olmuştur.	-,607	-,568	
Turizm, kadınların aile içi kararlara katılımını artırmıştır.	-,629	-,552	
Turizm, gençlerin davranışlarını olumsuz yönde etkilemiştir.	-,660	-,578	
Turizm, sosyal eşitsizliğe neden olmuştur.			
Turizm, yerel halkın istismar edilme düzeyini artırmıştır.	-,658	-,545	
	-,659	-,469	
	-,782	-,317	
Kültürel Etkileşim ve Katılım			0,769
Turizm, yerel halkın el sanatları, güzel sanatlar ve müzik gibi çok çeşitli kültürel faaliyetlere katılımını teşvik etmiştir.	-,813	-,266	
Turizm, yerel halkın yöresel kültürüyle daha fazla gurur duymasını sağlamıştır.	-,597	-,741	
Turizm, yerel halk ile turistler arasındaki kültürel alışverişin artmasını sağlamıştır.	-,667	-,492	
Yerel halkın dünyanın farklı bölgelerinden gelen turistlerle tanışması, onlara turistlerin kültürünü ve toplumsal değerlerini daha iyi anlamak için önemli bir deneyim kazandırmıştır.	-,768	-,248	
Dil ve Sanat			0,689
Turizm, geleneksel el sanatlarının ticarileşmesine neden olmuştur.	-,930	,052	
Turizm, günlük hayatta yabancı kelimelerin kullanılma oranını artırmıştır.	-,654	-,532	
Turizm, yerel halkın yabancı dil becerisini geliştirmiştir.	-,762	-,271	
Kültürel Miras			0,755

Turizm, tarihi ve kültürel sergilere talebi artırmıştır.	-,846	-,118
Turizm, tarihi yapıların korunmasına ve restore edilmesine olanak tanımıştır.	-,687	-,516
Turizm, kültürel varlıkların aşırı kullanımına neden olmuştur.	-,669	-,407
Turizm, yerel halkın kültürel mirasın korunması konusunda daha fazla anlayış göstermesini sağlamıştır.	-,760	-,308
Yerel Huzur		0,702
Turist sayısındaki artış, yerel halk ile turistler arasında sürtüşmelere neden olmuştur.	-,730	-,370
Turizm, yerel halkın dinlenmek için sessiz bir yer bulmasını gittikçe zorlaştırmıştır.	-,775	-,337
Turizm, eğlence merkezleri ve rekreasyon tesislerinin yerel halk tarafından kullanımını kısıtlamıştır.	-,793	-,228
Hizmet Kalitesi ve Çekicilik		0,690
Turizm, acil durum hizmetlerinin (polis, itfaiye ve ambulans) kalitesini artırmıştır.	-,769	-,272
Turizm; mağazalar, restoranlar ve otellerde hizmet kalitesini artırmıştır.	-,677	-,477
Turizm, yaşadığım yerin ilginç ve heyecan verici bir yer olmasını sağlamıştır.	-,699	-,472
Din ve Kültürel Kalıplar		0,635
Turizm, yerel halkın namaz, oruç gibi ibadetlerini olumsuz yönde etkilemiştir.	-,680	-,415
Turizm, geleneksel kültür kalıplarının bozulmasına neden olmuştur.	-,746	-,258
Tüm Ölçeğin		0,967

Tablo 3'te yer verilen turizmin sosyokültürel etkileri ölçeği alt boyutlarının güvenilirlik analizi sonuçlarına göre, toplumsal yapı (0,836) alt boyutu iç tutarlılık katsayısının yüksek düzeyli; toplumsal sorunlar (0,775), kültürel etkileşim ve katılım (0,769), kültürel miras (0,755) ve yerel huzur (0,702) alt boyutları iç tutarlılık katsayılarının orta düzeyli; dil ve sanat (0,689), hizmet kalitesi ve çekicilik (0,690) ve din ve kültürel kalıplar (0,635) alt boyutları iç tutarlılık katsayılarının ise düşük düzeyli güvenilirliğe sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca, ölçeğe ait verinin normallik dağılımı analizinde 32 ifadenin tamamının çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1 ile +1 aralığında yer alarak normal dağılım özelliği gösterdiği görülmektedir. Nitekim elde edilen veri ile parametrik testler uygulanabilecektir.

4.3. Hipotezlerin Test Edilmesi

Bu bölümde, çalışmanın amacından hareketle ortaya koyulan yerel halkın kişilik tipleri ile turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları arasındaki ilişkiye dönük hipotezlere ait bulgulara yer verilmiştir. Araştırma hipotezlerinin test edilmesi için kullanılacak *Pearson Korelasyon* ve *Çoklu Doğrusal Regresyon* analizleri uygulanmadan önce değişkenlerin ve veri setinin bazı koşulları sağlayıp sağlamadığının incelenmesi gerekmektedir (Field, 2009). Buna göre *Pearson Korelasyon* analizi için gereken şartlardan; değişkenlerin eşit aralıklı ölçme düzeyinde olduğu, süreklilik şartını sağladığı ve araştırma verilerinin normal dağılım özelliği gösterdiği anlaşılmıştır. *Çoklu Doğrusal Regresyon* analizi için ise bu koşullara ek olarak; tüm bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken ile doğrusal bir ilişkiye sahip olduğu, çoklu bağlantılılık problemi bulunmadığı, gözlem değerleri içerisinde uç değer bulunmadığı, hata değerlerinin normal dağılım özelliği gösterdiği, eş varyanslılık grafiğinde gözlem değerlerinin uygun olduğu ve *Durbin Watson* katsayısının referans aralığı içerisinde yer aldığı (bk. Tablo 9) tespit edilmiştir.

Tüm koşulların yerine getirildiği tespit edildikten sonra değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisinin varlığı ve yönü *Pearson Korelasyon* analizi ile ortaya koyulmuştur. Devamında ise bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerinde ne derece etkili olduğu diğer bir deyişle, bağımlı

değişkendeki bir birimlik değişimin bağımsız değişkenler tarafından yüzde kaç oranında açıklandığının tespit edilebilmesi için *Çoklu Doğrusal Regresyon* analizi uygulanmış olup, analiz sonuçları tablolar aracılığıyla sunulmuştur.

Tablo 4. Dışa Dönüklük Boyutu ile Turizmin Sosyokültürel Etkileri Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi

	Dışa Dönüklük	T. Sosk. Etkileri
Dışa Dönüklük	P. Correlation	,774**
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	541
	Ort.	3,69
	Std. S.	,795

**Korelasyon, %1 anlamlılık düzeyindedir.

Tablo 4'te kişilik tiplerinin dışa dönüklük alt boyutu ile turizmin sosyokültürel etkileri arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r=0,774$ $p<0,01$). Korelasyon analizinde, r katsayısı ilişkinin kuvvetini ortaya koyan bir değer olup, +1'e yaklaştıkça iki değişken/ortalama ya da grup arasındaki ilişkinin kuvveti artmaktadır. Ortaya çıkan r katsayı değeri, katılımcıların dışa dönüklük tutum puanları ile turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları arasında yüksek düzeyde ilişki olduğunu göstermektedir ($r>0,7$).

Tablo 5. Uyumluluk Boyutu ile Turizmin Sosyokültürel Etkileri Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi

	Uyumluluk	T. Sosk. Etkileri
Uyumluluk	P. Correlation	,649**
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	541
	Ort.	3,69
	Std.S.	,744

**Korelasyon, %1 anlamlılık düzeyindedir.

Tablo incelendiğinde, kişilik tiplerinin uyumluluk alt boyutu ile turizmin sosyokültürel etkileri arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu anlaşılmaktadır ($r=0,649$ $p<0,01$). R katsayısı aracılığıyla katılımcıların uyumluluk kişilik özelliğine dair tutum puanları ile turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları arasında orta düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır ($r<0,7$).

Tablo 6. Sorumluluk Boyutu ile Turizmin Sosyokültürel Etkileri Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi

	Sorumluluk	T. Sosk. Etkileri
Sorumluluk	P. Correlation	,708**
	Sig. (2-tailed)	,000**
	N	541
	Ort.	3,69
	Std.S.	,802

**Korelasyon, %1 anlamlılık düzeyindedir.

Tabloya göre, beş faktör kişilik tiplerinin sorumluluk alt boyutu ile turizmin sosyokültürel etkileri arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0,708$ $p<0,01$). Buradaki r katsayısı, katılımcıların sorumluluk kişilik özelliğine dair tutum puanları ile turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları arasında yüksek düzeyde ilişki olduğunu göstermektedir ($r>0,7$).

Tablo 7. Duygusal Dengelilik Boyutu ile Turizmin Sosyokültürel Etkileri Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi

	Duygusal Dengelilik	T. Sosk. Etkileri
Duygusal Dengelilik	P. Correlation	1
	Sig. (2-tailed)	,682**
	N	541
	Ort.	3,59
	Std. S.	,758

**Korelasyon, %1 anlamlılık düzeyindedir.

Tablodan beş faktör kişilik tiplerinin duygusal dengelilik alt boyutu ile turizmin sosyokültürel etkileri arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin varlığı ($r=0,708$ $p<0,01$) ve ilişkinin şiddetinin orta düzeyde olduğu, anlaşılmaktadır ($r<0,7$).

Tablo 8. Deneyime Açıklık Boyutu ile Turizmin Sosyokültürel Etkileri Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi

	Deneyime Açıklık	T. Sosk. Etkileri
Deneyime Açıklık	P. Correlation	1
	Sig. (2-tailed)	,759**
	N	541
	Ort.	3,66
	Std. S.	,824

**Korelasyon, %1 anlamlılık düzeyindedir.

Tablo incelendiğinde, korelasyon analizi sonucuna göre beş faktör kişilik tiplerinin deneyime açıklık alt boyutu ile turizmin sosyokültürel etkileri arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu ($r=0,759$ $p<0,01$) ve ilişkinin şiddetinin yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($r>0,7$). Bu aşamadan sonra, yerel halkın farklı kişilik tiplerine sahip olmasının turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algılarını ne derece etkilediğinin anlaşılabilmesi için *Çoklu Doğrusal Regresyon* analizi yapılmış ve elde edilen bulgular, Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Kişilik Tiplerinin Boyutları ile Turizmin Sosyokültürel Etkileri Arasındaki Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi

Değişkenler	Beta	Std. H.	t	p	İkili r	Kısmi r	Tol.	VIF
Sabit	,037	,100	,370	,711	-	-	-	-
Dışadönüklük	,295	,034	8,697	,000	,780	,353	,364	2,750
Uyumluluk	,109	,035	3,162	,002	,646	,136	,489	2,043
Sorumluluk	,184	,032	5,710	,000	,712	,240	,442	2,261
Duygusal Dengelilik	,186	,033	5,716	,000	,687	,241	,487	2,055
Deneyime Açıklık	,236	,034	6,983	,000	,763	,290	,381	2,264

(Bağımlı Değişken=Turizmin sosyokültürel etkileri; $R=0,860$; Düzeltilmiş $R^2=0,737$; $F=304,107$; $p=0,000$; Durbin-Watson=2,240)

Tablo 9’a göre dışa dönüklük boyutunun tutum puanında ortaya çıkan her bir birimlik artış, turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin yerel halkın algılarında 0,295; uyumluluk boyutunun tutum puanında ortaya çıkan her bir birimlik artış, turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin yerel halkın algılarında 0,109; sorumluluk boyutunun tutum puanında ortaya çıkan her bir birimlik artış, turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin yerel halkın algılarında 0,184; duygusal dengelilik boyutunun tutum puanında ortaya çıkan her bir birimlik artış, turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin yerel halkın algılarında 0,186 ve deneyime açıklık boyutunun tutum puanında ortaya çıkan her bir birimlik artış, turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin yerel halkın algılarında 0,236’lık bir artışa neden olmaktadır. Dolayısıyla, kişilik tipleri ölçeğinin alt boyutlarını oluşturan dışa dönüklük, uyumluluk,

sorumluluk, duygusal dengelilik ve deneyime açıklık olmak üzere tüm bağımsız değişkenlerin, araştırmanın bağımlı değişkeni olan turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin yerel halk algılarını anlamlı ve pozitif yönlü bir şekilde etkilediği anlaşılmış olup, araştırmada ortaya koyulan H1, H2, H3, H4 ve H5 kabul edilmiştir. Ayrıca, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkendeki her bir birimlik değişimi açıklama oranının yaklaşık %74 olduğu tespit edilmiştir (*Düzeltilmiş R²=0,737; p<0,05*).

5. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmada elde edilen bulguların Li vd.nin (2024), duygusal dengelilik ve deneyime açıklık kişilik özelliğine sahip yerel halkın bölgenin turizm gelişimine dönük algıları ile anlamlı ilişkide olduğu bulgularını desteklediği; ancak dışa dönüklük, uyumluluk ve sorumluluk ile turizm gelişimi algılarının anlamlı bir etki göstermediğine dair bulgularını desteklemediği saptanmıştır. Bununla birlikte, Li vd.nin (2024) çalışmasında duygusal dengelilik kişilik özelliğinin, turizm gelişimi üzerinde anlamlı ve negatif yönde bir etkisinin bulunduğu ve bu kişilik özelliğine sahip bireylerin turizm faaliyetlerinin gelişimini daha fazla olumsuz yönde algıladığı tespit edilmesine rağmen mevcut çalışmada buna dönük bir sonuç ortaya çıkmamıştır.

Moghavvemi vd.nin (2021) çalışmasında kişilik özelliklerinin dışa dönüklük, uyumluluk, sorumluluk ve deneyime açıklık alt boyutları ile turizmin etkileri arasında ortaya çıkan anlamlı ilişki ve Ayaz ve Parlak'ın (2019), dışa dönük kişilik özelliği ile turizmin etkileri arasında ortaya koydukları anlamlı ilişki çalışmanın bulguları ile desteklenmektedir. Moghavvemi vd.nin (2017), yerel sakinlerin beş faktör kişilik özellikleri ile turizm gelişimine dair algıları arasındaki ilişkiyi inceledikleri diğer bir çalışmada ise sakinlerin deneyime açıklık ve uyumluluk alt boyutlarının turizme ilişkin algılarını pozitif yönde ve anlamlı bir şekilde etkilediği ortaya koyulmuştur. Bu bulgular da araştırma bulguları ile uyumluluk göstermektedir. Diğer taraftan Moghavvemi vd.nin (2021), duygusal dengelilik alt boyutunun ve Moghavvemi vd.nin (2017) dışa dönüklük, sorumluluk ve duygusal dengelilik alt boyutlarının turizmin etkileri üzerinde anlamlı etkisinin olmadığına dair bulguları ise mevcut çalışma bulguları ile farklılaşmaktadır.

İnanır ve Uçar'ın (2021) çalışmasında yerel halkın kişilik özellikleri ile turizmin sosyal ve kültürel etkilerini algılama düzeyleri arasında anlamlı ilişki ortaya koyulmuştur. Ayrıca, aynı araştırmada yerel halkın kişilik tiplerinin sorumluluk, duygusal dengelilik ve açıklık alt boyutlarının turizmin sosyal etkilerini algılamaları; dışa dönüklük ve uyumluluk alt boyutlarının ise turizmin kültürel etkilerini algılamaları üzerinde belirleyici etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Buna göre mevcut araştırmada yerel halkın kişilik özellikleri ile turizmin sosyokültürel etkilerini algılamaları arasında ortaya çıkan anlamlı ilişki ve etki ile söz konusu araştırmada kişilik özelliklerinden sorumluluk, duygusal dengelilik ve açıklık alt boyutlarının turizmin sosyal etkilerini ve dışa dönüklük, uyumluluk alt boyutlarının turizmin kültürel etkilerini algılamaları arasında ortaya çıkan anlamlı ilişki ve etki, birbiri ile örtüşmektedir. Buna rağmen, yerel halkın kişilik özelliklerinin dışa dönüklük ve uyumluluk alt boyutlarının turizmin sosyal etkilerini algılamaları; sorumluluk, duygusal dengelilik ve açıklık alt boyutlarının ise turizmin kültürel etkilerini algılamaları üzerinde anlamlı bir etkiye neden olmadığına dair bulgular, mevcut araştırma bulgularından ayrılmaktadır. Nitekim araştırmalarda ortaya koyulan temel savlar dikkate alındığında, benzer sonuçlar ile karşılaşıldığı gözükse de kişilik tiplerinin alt boyutlarına göre turizmin sosyokültürel etkilerine dair algılarda farklılıklar olduğu anlaşılmaktadır.

Yerel halkın farklı kişilik özelliklerine göre turizmin etkilerine dair algılarının tespit edilmesi, bölge sakinlerinin turistlere karşı yaklaşımlarının ve turizm sektörünün geleceği ile ilgili kamu politikalarını destekleyip desteklemeyeceklerinin tahmin edilmesini sağlayabilir. Turizm gelişiminin olumlu ve olumsuz etkilerine en fazla maruz kalan bölge sakinlerinin turizm ve turizmin etkileri ile ilgili yaklaşımlarının öğrenilmesi, bölgenin turizmi ile ilgili alınacak kararlarda etkin bir aktör olmalarını kolaylaştıracaktır. Bu konu ile ilgili yerel idareler, hükümet, destinasyon yönetim örgütleri ve turizm işletmeleri gibi turizmin tüm paydaşları istekli olmalıdır. Zira turizm gelişimine

yönelik girişilen tüm çabalar, alınan kararlar ve ortaya koyulan plan ya da politikalar ev sahibi toplumun olumlu ya da olumsuz tutumundan etkilenecektir.

Farklı kişilik özelliklerine sahip yerel sakinlerin, turizm politikası geliştirilmesi ve eylem planlarının uygulanması süreçlerinin farklı aşamalarına dâhil edilmesi mümkün olabilir. Konuyla ilgili alan yazınında da ifade edildiği üzere (Moghavvemi vd., 2021); anlayışlı, düşünceli ve mütevazı bir yapıya sahip olan uyumlular ile konuşkan, aktif ve heyecan arayan bir yapıda olan dışa dönükler, diğer insanlara yardım etmek için gönüllü olmaya daha yatkın insanlardır. Deneyime açık ve sorumlu kişilik özelliğini barındıran sakinler, karar alma ve kararların uygulanmasında aktif rol alabilecektir. Herhangi bir bölgede turizm gelişiminin başarısı, yerel halkın planlama ve karar alma süreçlerine yerel ve merkezi yönetim ile birlikte aktif katılımına bağlıdır. Bölge halkının bu süreçlere katılımının teşvik edilerek kolaylaştırılması, insanların katılımının önündeki engellerin ortadan kaldırılması ve en önemlisi de bölge halkı için bir sahiplenme duygusunun oluşturulması yönetimlerin sorumluluğunda olan konulardır. Hükümetler, yerel yönetimler ile birlikte bunları başarabilirse, bölge halkı turizme karşı daha fazla aidiyet duygusu ile yaklaşabilecek ve turizm gelişimini benimseyebilecektir.

6. Sınırlılıklar ve Gelecek Araştırmalar İçin Öneriler

Bu araştırmada Kayalık Kapadokya Bölgesi yerel halkının kişilik özelliklerinin beş boyutu kapsama alınarak bu boyutların, turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları üzerindeki nedensellik ilişkisine yoğunlaşmıştır. Diğer bir ifadeyle, kişilik tipleri alt boyutlarının turizmin sosyokültürel etkilerini anlamlı şekilde etkileyip etkilemediği tespit edilmeye çalışılmıştır. Ancak, araştırmada kullanılan turizmin sosyokültürel etkileri ölçeği konu esaslı bir yaklaşım ile oluşturulmuş bir ölçek olduğu için olumlu ve olumsuz sosyokültürel etkiler karşılaştırılamamıştır. Gelecek araştırmalarda, turizmin olumlu ve olumsuz sosyokültürel etkileri ayrıştırılmak suretiyle kişilik tiplerinin etkileri incelenebilir.

Bununla birlikte, araştırmada nicel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Sonraki araştırmalar, nicel ve nitel araştırma yöntemlerini bir arada kullanarak bölge sakinlerinin turizm algıları ile ilgili daha kapsamlı veri elde edebilir ve her iki yöntemin de olumlu yönlerinden faydalanabilirler. Son olarak, yalnızca Kayalık Kapadokya Bölgesi'nde yaşayan yerel halkın araştırma kapsamına alınmış olması, araştırmanın bir diğer sınırlılığını oluşturmaktadır. Dolayısıyla, daha sonraki araştırmalarda geniş anlamda Kapadokya Bölgesi (*Kayseri, Nevşehir, Niğde, Aksaray, Kırşehir*) olarak ifade edilen illerde yaşayan yerel halk kapsama alınarak bu iller arası karşılaştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Abalos, A. (2025). Socio-cultural magnetism: Investigating the allure of heritage tourism in Pangasinan, Philippines. *Asian Research Journal of Education*, 2(3), 34-50.
- Adler, A. (2006). *Sosyal roller ve kişilik* (Çev. T. Yörükân). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Adler, A. (2013). *The practice and theory of individual psychology*. Routledge Press.
- Akgül, A. E. (2020). Turizmin aile yapısına etkilerinin, turizm sektöründe çalışanların bakış açısıyla değerlendirilmesi (Kuşadası örneği). *International Journal of Social and Humanities Sciences*, 4(2), 27-46.
- Akova, O. & Atsız, O. (2019). Sociocultural impacts of tourism development on heritage sites. İçinde GURSOY, D. & NUNKOO, R. (Eds.), *The routledge handbook of tourism impacts* (ss. 252-264). Routledge Press.
- Aktaş Polat, S. A. & Polat, S. (2016). Turizm perspektifinden yabancılaşmanın sosyo-psikolojik analizi: Günlük yaşamdan turistik yaşama yabancılaşma döngüsü. *Sosyoekonomi*, 24(28), 235-253.

- Albalate, D. & Bel, G. (2010). Tourism and urban public transport: Holding demand pressure under supply constraints. *Tourism Management*, 31(3), 425-433. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2009.04.011>
- Albayrak, A. & Özmen, Ö. N. (2018). Turizm gelişimi ile kültürel kimlik olgusu arasındaki ilişki: Alaçatı örneği. *İşletme Fakültesi Dergisi*, 19(1), 129-150.
- Alkan, N. (2007). Beş faktör kişilik ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması [Yayımlanmamış Araştırma].
- Alobiedat, A. A. (2018). Heritage transformation and the sociocultural impact of tourism in Umm Qais. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 16(1), 22-40.
- Amoiradis, C., Velissariou, E. & Stankova, M. (2021). Tourism as a socio-cultural phenomenon: A critical analysis. *Journal of Social and Political Sciences*, 4(2).
- Amuquandoh, F. E. (2010). Residents' perceptions of the environmental impacts of tourism in the Lake Bosomtwe Basin, Ghana. *Journal of Sustainable Tourism*, 18(2), 223-238. <https://doi.org/10.1080/09669580903298531>
- Andereck, K. L., Valentine, K. M., Knopf, R. C. & Vogt, C. A. (2005). Residents' perceptions of community tourism impacts. *Annals of tourism research*, 32(4), 1056-1076.
- Aref, F. & Redzuan, M. (2010). Community leaders' perceptions towards socio-cultural impacts of tourism on local communities. *Journal of Human Ecology*, 29(2), 87-91.
- Archer, B., Cooper, C. & Ruhanen, L. (2012). The positive and negative impacts of tourism. İçinde Theobald, W. F. (Ed.), *In global tourism* (ss. 79-102). Routledge Press.
- Arslan, E. (2023). Turist anlatıları perspektifinden varoş destinasyonları deneyimi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 34(2), 19-31.
- Ayaz, N. & Parlak, U. (2019). Kırsal alanlarda yaşayan yerel halkın kişilik tipleri ve turizm algısı. *Journal of History Culture and Art Research*, 8(3), 480-494.
- Baykan, E. (2007). Turizmin yerel kültür üzerindeki etkilerinin yöre halkı tarafından algılanması (Ürgüp yöresine yönelik bir uygulama) [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Bello, F. G., Carr, N. Lovelock, B. & Xu, F. (2017). Local residents' perceptions of socio-cultural impacts of tourism in Mangochi, Malawi. *Advances in Hospitality and Tourism Research (AHTR)*, 5(1), 1-22.
- Boğan, E. & Sarıışık, M. (2016). Yerel halkın turizm faaliyetlerine yönelik görüş ve algılamalarının belirlenmesi üzerine Alanya'da bir araştırma. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(2), 325-342.
- Buchecker, M. (2009). Withdrawal from the local public place: Understanding the process of spatial alienation. *Landscape Research*, 34(3), 279-297. <https://doi.org/10.1080/01426390902867968>
- Bulut, Y. (2024). *Yabancılaşma ve postmodern gezginin otantiklik arayışı*. Paradigma Akademi Yayınevi.
- Bulut, Y. (2025). Yerel halkın kişilik tiplerine göre turizmin sosyokültürel etkilerine ilişkin algıları: Kapadokya örneği [Yayımlanmamış doktora tezi]. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Burger, J. M. (2016). *Kişilik-psikoloji biliminin insan doğasına dair söyledikleri* (Çev. İ. D. Erguvan Sarıoğlu). Kaknüs Yayınları.

- Butler, R. W. (1974). The social implications of tourist developments. *Annals of Tourism Research*, 2(2), 100-111.
- Byrd, E. T., Bosley, H. E. & Dronberger, M. G. (2009). Comparisons of stakeholder perceptions of tourism impacts in rural eastern. *Tourism Management*, 30(5), 693-703.
- Chen, C. & Chen, P. (2010). Resident attitudes toward heritage tourism development. *Tourism Geographies*, 12(4), 525-545.
- Coşkun, R., Altunışık, R. & Yıldırım, E. (2019). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı*. Sakarya Yayıncılık.
- Croes, R., Lee, S. H. & Olson, E. D. (2013). Authenticity in tourism in small island destinations: a local perspective. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 11(1-2), 1-20. <https://doi.org/10.1080/14766825.2012.759584>
- Çalışkan, U. & Tütüncü, Ö. (2008). Turizmin yerel halk üzerindeki etkileri ve Kuşadası İlçesi uygulaması. *IV. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi*.
- Dağdeviren, A. (2015). Yerel halkın turizmin sosyo-kültürel etkilerini algılamalarının yaşam tarzı boyutuyla incelenmesi [Yayımlanmamış doktora tezi]. *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Da Costa, R. A., Almeida, L. F., Chim-Miki, A. F. & Brandao, F. (2025). Identifying social value in tourism: The role of sociocultural indicators. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 62, 148-162. <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2025.01.006>
- Demircan, Ş. (2010). Turizmin sosyo kültürel etkileri: Antalya/Muratpaşa İlçesi örneği. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Demirkaya, H. & Çetin, T. (2010). Residents' perceptions on the social and cultural impact of tourism in Alanya (Antalya-Turkey). *Erzurum Kültür ve Eğitim Vakfı (EKEV) Akademi Dergisi*, 14(42), 383-392.
- Doğan, H. Z. (2004). *Turizmin sosyo-kültürel temelleri*. Detay Yayıncılık.
- Doğan, H., Üngüren, E. & Yelgen, E. (2010). Alanya turist profiline yönelik bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(3), 79-100.
- Dordevic, N. & Milicevic, S. (2020). Residents perceptions of socio-cultural impacts of tourism in Vrnjačka Banja, Serbia. *Proceedings of the 3rd International Conference on Economics and Social Sciences*, (ss. 407-417).
- Dyer, P., Gursoy, D., Sharmaa, B. & Carter, J. (2007). Structural modeling of resident perceptions of tourism and associated development on the Sunshine Coast, Australia. *Tourism Management* (28), 409-427.
- Ejikeme, J. N. U. (2025). Impact of tourism development on the quality of life of host communities in the Niger Delta region of Nigeria. *Humanities and Social Sciences Communications*, 12(1), 1809.
- Eyisi, A., Lee, D. & Trees, K. (2023). Local perceptions of tourism development and socio-cultural impacts in Nigeria. *Tourism Planning & Development*, 20(4), 499-521. <https://doi.org/10.1080/21568316.2021.1939134>
- Eysenck, S. B., Eysenck, H. J. & Barrett, P. (1985). A revised version of the psychoticism scale. *Personality and Individual Differences*, 6(1), 21-29.
- Eysenck, H. J. (2017). The structure of personality. İçinde S. B. G. Eysenck & H. J. Eysenck (Eds.), *The biological basis of personality* (ss. 34-74). Routledge Press.

- Field, A. (2009). *Discovering statistics using spss*. SAGE Publications Ltd.
- Flavienne, F. C., Paschal, K. A., Annie, M. K. M., Pascal, O. F., Zapsi, T., Dimitri, B. & Reine, K. O. S. (2025). Socio-cultural impacts of tourism on host communities in the fako division. *East African Scholars J Edu Humanit Lit*, 8(9), 513-528. <https://doi.org/10.36349/easjehl.2025.v08i09.010>
- Freud, S. (1964). *The standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud* (Çev. J. Strachey). Hogart Press.
- Freud, S. (1989). The ego and the id (1923). *Tacd Journal*, 17(1), 5-22. <https://doi.org/10.1080/1046171X.1989.12034344>
- Friedman, M. & Rosenman, R. H. (1974). *Type A behavior and your heart*. Alfred A. Knopf.
- Fromm, E. (2013). *Man for himself: An inquiry into the psychology of ethics*. Routledge Press.
- Fromm, E. (2014). *Sağlıklı toplum* (Çev. Y. Salman & Z. Tanrısever). Payel Yayınevi.
- Gursoy, D. & Rutherford, D. G. (2004). Host attitudes toward tourism: An improved structural model. *Annals of tourism Research*, 31(3), 495-516.
- Gu, M. & Wong, P. P. (2006). Residents' perception of tourism impacts: A case study of homestay operators in Dachangshan Dao, North-East China. *An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*, 8(3), 253-273.
- Günlü Küçükaltan, E. & Dilek, S. E. (2017). *Metalaşan turizm-metalaştırılan hayvanlar*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Güzel, F. Ö. (2013). Sosyo-kültürel açıdan paradoks yaratıcı bir sektör olarak turizm: Dalyan destinasyonunda sosyolojik bir çözümleme. *International Journal of Human Sciences*, 10(1), 780-794.
- Haddad, R., Harahsheh, S. & Boluk, K. (2019). The negative sociocultural impacts of tourism on Bedouin communities of Petra, Jordan. *e-Review of Tourism Research (eRTR)*, 16(5), 489-510.
- Hall, C. M. & Page, S. J. (2016). Developing tourism in South and Central Asia: introduction. İçinde Hall, C. M. & Page, S. J. (Eds.), *The routledge handbook of tourism in Asia* (ss. 243-260). Routledge Press.
- Hall, C. S., Lindzey, G., Loehlin, J. C. & Manosevitz, M. (1985). *Introduction to theories of personality*. John Wiley & Sons.
- Hasanoglu, A., Akova, O., Yuksel, T. G. & Ogretmenoglu, M. (2025). Social-cultural and economic impact of tourism on social inclusion and quality of life of the Romani community. *Current Issues in Tourism*, 1-8. <https://doi.org/10.1080/13683500.2025.2509078>
- Hashimoto, A. (2014). Tourism and sociocultural development issues. İçinde R. Sharpley, & D. J. Telfer, *Tourism and Development* (ss. 205-236). Channel View Publications.
- Horowitz, L. M., Rosenberg, S. E., Baer, B. A., Ureño, G. & Villaseñor, V. S. (1988). Inventory of interpersonal problems: Psychometric properties and clinical applications. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 56(6), 885-892.
- Huttasin, N. (2008). Perceived social impacts of tourism by residents in the OTOP tourism village, Thailand. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 13(2), 175-191.
- İnanır, A. & Uçar, Ö. (2021). Yerel halkın kişilik özelliklerinin turizm etkilerini algılama düzeylerine etkisi: Antalya örneği. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(38), 5161-5185. <https://doi.org/10.26466/opus.837754>

- İşçi, M. (2007). *Davranış bilimleri*. Der Yayınları.
- Jaafar, M., Rasoolimanesh, S. M. & İsmail, S. (2017). Perceived sociocultural impacts of tourism and community participation: A case study of Langkawi Island. *Tourism and Hospitality Research*, 17(2), 123-134.
- Jin, Q., Hu, H. & Kavan, P. (2016). Factors influencing perceived crowding of tourists and sustainable tourism destination management. *Sustainability*, 8(10), 976. <https://doi.org/10.3390/su8100976>
- John, O. P., Donahue, E. M. & Kentle, R. L. (1991). *The big five inventory--versions 4a and 54*. Berkeley Institute of Personality and Social Research, University of California.
- Jung, C. (2016). *Psychological types*. Routledge Press.
- Jung, C. G. (2018). *Kişiliğin gelişimi* (Çev. D. Olgaç). Pinhan Yayıncılık.
- Karaman, S. & Avcıkurt, C. (2011). Turizmin halk üzerine etkileri (Samsun örneği). *Samsun Sempozyumu*.
- Keskin, E. & Çontu, M. (2011). Mustafapaşa (Sinassos) kasabasında yaşayan yerel halkın turizme bakış açısını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3(2), 37-55.
- Khan, A., Bibi, S., Lorenzo, A., Lyu, J. & Babar, Z. U. (2020). Tourism and development in developing economies: A policy implication perspective. *Sustainability*, 12(4), 1618. <https://doi.org/10.3390/su12041618>
- Koens, K., Postma, A. & Papp, B. (2018). Is overtourism overused? Understanding the impact of tourism in a city context. *Sustainability*, 10(12), 4384. <https://doi.org/10.3390/su10124384>
- Kokkinos, M. & Kapardis, A. (2014). The wongimpact of tourism on crime in Cyprus. *Journal of Tourism Research*, 8, 97-111.
- Kozak, M. (2021). *Bilimsel araştırma: Tasarım, yazım ve yayım teknikleri*. Detay Yayıncılık.
- Kretschmer, E. (1929). *Körperbau und Charakter: Untersuchungen zum Konstitutionsproblem und zur Lehre von den Temperamenten*. Springer Publishing.
- Kuvan, Y. & Akan, P. (2005). Residents' attitudes toward general and forest-related impacts of tourism: The case of Belek, Antalya. *Tourism Management*, 26(5), 691-706.
- Kowalczyk-Aniol, J. (2023). Rethinking tourism-driven urban transformation and social tourism impact: A scenario from a CEE city. *Cities*, 134, 104178. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2022.104178>
- Latkova, P. & Vogt, C. A. (2011). Residents' attitudes toward existing and future tourism development in rural communities. *Journal of Travel Research*, 51(1), 1-18.
- Li, Y., Liu, Y., Wan, L. C. & Lin, Y. (2024). Human psychology as a driver of tourism development: The effect of regional personality traits. *Annals of Tourism Research* (109), 1-16.
- Lonardi, S. (2022). Minority languages and tourism: a literature review. *Journal of Heritage Tourism*, 17(3), 342-356.
- Lopes, R. & Hiray, A. (2024). Impacts Of Cultural Events And Festivals On Cultural Tourism. *Journal of Advanced Zoology*, 45, 174-179.
- Luthans, F. (1995). *Organizational behavior*. McGraw Hill Publishing.
- Marshall, G. (1999). *Sosyoloji sözlüğü* (Çev. O. Akınhay & D. Kömürcü). Bilim ve Sanat Yayınları.

- Marsanic, R., Mrnjavac, E., Pupavac, D. & Krpan, L. (2021). Stationary traffic as a factor of tourist destination quality and sustainability. *Sustainability*, 13(7), 3965. <https://doi.org/10.3390/su13073965>
- Mathieson, A. & Wall, G. (1982). *Tourism: Economic, physical and social impacts*. Longman Publishing.
- Mbaiwa, J. E. (2004). The socio-cultural impacts of tourism development in the Okavango Delta, Botswana. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 2(3), 163-184. <https://doi.org/10.1080/14766820508668662>
- McGehee, N. G. & Andereck, K. L. (2004). Factors predicting rural residents' support of tourism. *Journal of Travel Research*, 43(2), 131-140.
- Meimand, S. E., Khalifah, Z., Zavadskas, E. K., Mardani, A. Najafipour, A. A., & Ahmad, U. N. U. (2017). Residents' attitude toward tourism development: A sociocultural perspective. *Sustainability*, 9(7), 1170. <https://doi.org/10.3390/su9071170>
- Milman, A. (2004). Residents' support for tourism growth in a mature destination. *International Journal of Hospitality & Tourism Administration*, 5(4), 67-83.
- Moghavvemi, S., Woosnam, K. M., Hamzah, A. & Hassani, A. (2021). Considering residents' personality and community factors in explaining satisfaction with tourism and support for tourism development. *Tourism Planning & Development*, 18(3), 267-293.
- Nazirullah, Som, A. P. M., Shariffuddin, N. S. M., Zain, W. M. A. W. M. & Qassem, A. A. (2023). The influence of socio-cultural and economic impact on tourism support: A mediating role of community value. *Journal of The Malaysian Institute of Planners*, 21(1), 146-162.
- Neuman, W. L. (2022). *Toplumsal araştırma yöntemleri - nicel ve nitel yaklaşımlar* (Çev. Ö. Akkaya). Siyasal Kitabevi.
- Nguyen, Q. H. (2021). Impact of investment in tourism infrastructure development on attracting international visitors: A nonlinear panel ARDL approach using Vietnam's data. *Economies*, 9(3), 131. <https://doi.org/10.3390/economies9030131>
- Nomnian, S., Trupp, A., Niyomthong, W., Tangcharoensathaporn, P. & Charoenkongka, A. (2020). Language and community-based tourism in Thailand: Use, needs, dependency, and limitations. *ASEAS-Austrian Journal of South-East Asian Studies*, 13(1), 57-79. <https://doi.org/10.14764/10.ASEAS-0029>
- Nunkoo, R. & Ramkissoon, H. (2010). Small island urban tourism: a residents' perspective. *Current Issues in Tourism*, 13(1), 37-60.
- Nzama, A. T. (2008). Socio-cultural impacts of tourism on the rural areas within the World Heritage Sites—The case of KwaZulu-Natal, South Africa. *South Asian Journal of Tourism and Heritage*, 1(1), 1-8.
- Okech, R. N. (2010). Socio-cultural impacts of tourism on World Heritage sites: communities' perspective of Lamu (Kenya) and Zanzibar Islands. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 15(3), 339-351. <https://doi.org/10.1080/10941665.2010.503624>
- Özdamar, K. (2003). *Modern bilimsel araştırma yöntemleri*. Kaan Kitabevi.
- Özmen, M. (2007). Turizmin sosyo-kültürel etkileri: Akçakoca örneği [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Pappas, N. V. (2008). City of Rhodes: residents' attitudes toward tourism impacts and development. *Anatolia*, 19(1), 51-70.

- Pati, A. & Husain, M. (2023). People's perspectives on heritage conservation and tourism development: a case study of Varanasi. *Built heritage*, 7(17). <https://doi.org/10.1186/s43238-023-00098-w>
- Pekol, B. (2010). Türkiye'de kültür ürününün metalaşması ışığında mimari miras. 1. *Uluslararası Lisansüstü Araştırmaları Sempozyumu Yapılı Çevre* (ss. 1-11). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi.
- Pizam, A. & Milman, A. (1986). The social impacts of tourism. *Tourism Recreation Research*, 11(1), s. 29-33.
- Pradeep, C. (2020). Political impacts of tourism: A critical analysis of literature. *Atna Journal of Tourism Studies*, 15(1), 55-69. <https://doi.org/10.12727/ajts.23.5>
- Ritchie, B. W. & Inkari, M. (2006). Host community attitudes toward tourism and cultural tourism development: the case of the Lewes District, southern England. *International Journal of Tourism Research*, 8(1), 27-44.
- Recher, V. & Rubil, I. (2020). More tourism, more crime: Evidence from Croatia. *Social Indicators Research*, 147(2), 651-675. <https://doi.org/10.1007/s11205-019-02160-6>
- Sampaio, S., Simoni, V. & Isnart, C. (2014). Tourism and transformation: Negotiating metaphors, experiencing change. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 12(2), 93-101.
- Sandeep, K. & Vinod, K. (2014). Perception of socio-culture impacts of tourism: A sociological review. *International Research Journal of Social Sciences*, 3(2), 40-43.
- Sharpley, R. (2014). Host perceptions of tourism: A review of the research. *Tourism Management*, 42, 37-49.
- Sharpley, R. (2018). *Tourism, tourists and society*. Routledge Press.
- Shaffer, H. J. (2005). Commentaries: From disabling to enabling the public interest: Natural transitions from gambling exposure to adaptation and self-regulation. *Addiction*, 100(9), 1227-1229. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2005.01200.x>
- Simkhada, P. P., Sharma, A., van Teijlingen, E. R. & Beanland, R. L. (2016). Factors influencing sexual behaviour between tourists and tourism employees: A systematic review. *Nepal Journal of Epidemiology*, 6(1), 530. <https://doi.org/10.3126/nje.v6i1.14735>
- Soontayatron, S. (2014). Thais' coping with sociocultural impacts of tourism development. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 19(10), 1228-1238.
- Spanou, E. (2007). The impact of tourism on the sociocultural structure of Cyprus. *Tourismos*, 2(1), 145-162. <https://doi.org/10.26215/tourismos.v2i1.39>
- Stylidis, D. (2012). Tourism and community life: Building a conceptual framework [Unpublished Doctoral Dissertation]. *University of Surrey School of Hospitality and Tourism*.
- Sullivan, H. S. (2013). *The interpersonal theory of psychiatry*. Routledge Press.
- Taherdoost, H. (2016). Sampling methods in research methodology; how to choose a sampling technique for research. *International Journal of Academic Research in Management*, 5(2), 18-27.
- Tayfun, A. & Kılıçlar, A. (2004). Turizmin sosyal etkileri ve yerli halkın turiste bakışı. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi* (1), 1-17.
- Tekin, O. & Rahimi, R. (2019). Sociocultural impacts of tourism. İçinde Gursoy, D. & Nunkoo, R. (Eds.), *The routledge handbook of tourism impacts* (ss. 219-228). Routledge Press.

- Terkenli, T., Bellas, M. L. & Jenkins, L. D. (2007). Tourism impacts on local life: Socio-cultural continuity and change in Crete. *Ege Coğrafya Dergisi*, 16(1-2), 37-52.
- Terzidou, M., Styliadis, D. & Szivas, E. (2008). Residents' perceptions of religious tourism and its socio-economic impacts on the Island of Tinos. *Tourism and Hospitality Planning and Development*, 5(2), 113-129. <https://doi.org/10.1080/14790530802252784>
- Tosun, C. (2002). Host perceptions of impacts: A comparative tourism study. *Annals of tourism research*, 29(1), 231-253.
- Tovar, C. & Lockwood, M. (2008). Social impacts of tourism: An Australian regional case study. *International Journal of Tourism Research*, 10(4), 365-378. <https://doi.org/10.1002/jtr.667>
- Türker, N. & Öztürk, S. (2013). Perceptions of residents towards the impacts of tourism in the Küre Mountains National Park, Turkey. *International Journal of Business and Social Science*, 4(2), 45-56.
- Uçar, N. (2012). Kırsal alanda turizmle modernleşen kadın. *International Journal of Social and Economic Sciences*, 2(2), 111-115.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2004). *The effects of tourism on culture and the environment in Asia and the Pacific: Tourism and heritage site management in Luang Prabang*. Office Of Regional Advisor, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2006). *Tourism, culture and sustainable development*. UNESCO Culture and Development Section Publication.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2024). *UNESCO Türkiye Milli Komisyonu web sayfası*. 12 Şubat 2025 tarihinde <https://www.unesco.org.tr/Pages/125/122/UNESCO-D%C3%BCnya-Miras%C4%B1-Listesi> adresinden erişildi.
- Uslu, A., Alagöz, G. & Güneş, E. (2020). Socio-cultural, economic, and environmental effects of tourism from the point of view of the local community. *Journal of Tourism and Services*, 11(21), 1-21. <https://doi.org/10.29036/jots.v11i21.147>
- Vargas-Sanchez, A., Porrás-Bueno, N. & Plaza-Mejía, M. A. (2009). Residents' attitudes towards tourism development in the Spanish Province of Huelva. *Narodnostopanski Arhiv (International Edition)*(5), 31-62.
- Voumik, L. C., Nafi, S. M., Majumder, S. C. & Islam, M. A. (2023). The impact of tourism on the women employment in South American and Caribbean countries. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 35(9), 3095-3112. <https://doi.org/10.1108/IJCHM-04-2022-0449>
- Zaidan, E. (2016). The impact of cultural distance on local residents perception of tourism development: The case of Dubai in UAE. *Tourism: An International Interdisciplinary Journal*, 64(1), 109-126.
- Zamani-Farahani, H. & Musa, G. (2012). The relationship between Islamic religiosity and residents' perceptions of socio-cultural impacts of tourism in Iran: Case studies of Sare'in and Masooleh. *Tourism Management* (33), 802-814.
- Zhang, J. (2023). Tourism, urbanization, and urban income inequality in China. *Tourism Economics*, 29(6), 1423-1441. <https://doi.org/10.1177/13548166221108121>

- Zhang, T., Hua, N., Heo, J., Wang, Y. & Pizam, A. (2024). Experience design of lifestyle communities: the future of hospitality and tourism. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 36(12), 4258-4277. <https://doi.org/10.1108/IJCHM-06-2023-0780>
- Zhou, Y. & Ap, J. (2009). Residents' Perceptions towards the Impacts of the Beijing 2008 Olympic Games. *Journal of Travel Research*, 48(1), 78-91.
- Zhou, Y., Lu, T. & Yoo, J. J. (2014). Residents' perceived impacts of gaming development in Macau: Social representation perspectives. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 19(5), 579-599.
- Zhuang, X., Yao, Y. & Li, J. (2019). Sociocultural impacts of tourism on residents of world cultural heritage sites in China. *Sustainability*, 11(3), 1-19. <https://doi.org/10.3390/su11030840>
- Wall, G. & Mathieson, A. (2006). *Tourism: Change, impacts and opportunities*. Pearson Prentice Hall Publishing.
- Walker, D. M. & Sobel, R. S. (2016). Social and economic impacts of gambling. *Current Addiction Reports*, 3(3), 293-298.
- Werczynski, D. & Widawski, K. (2025). Sustainable archaeological tourism—a framework of an assessment method for potential tourism use of hillforts (gords) in the Lower Silesia Region, Poland. *Sustainability*, 17(16), 7536. <https://doi.org/10.3390/su17167536>
- World Tourism Organization (WTO). (2012). *Study on tourism and intangible cultural heritage web sayfası*. 20 Kasım 2024 tarihinde https://webunwto.s3-eu-west-1.amazonaws.com/2019-08/summaryview_UNWTO-Study-on-Tourism-and-Intangible-Cultural-Heritage.pdf adresinden erişildi.

Etik Kurul İzni: Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'nun 27.06.2024 tarihli ve 278 numaralı kararı ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

Katkı Oranı Beyanı: Yazarlar, makaleye eşit oranda katkıda bulunduğunu beyan eder.

Çıkar Çatışması Beyanı: Yazarlar, aralarında herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından SDK-2024-13917 kodlu proje ile desteklenmiştir.

Extended Summary

An Examination of the Relationship of the Personality Types of Cappadocia's Local People with Their Perceptions Toward the Sociocultural Impacts of Tourism

Yasin BULUT

Independent Researcher

Ömer ŞANLIOĞLU

Erciyes University

In this study, it was aimed to determine how local people with different personality traits perceive the sociocultural effects of tourism activities disregarding their economic, environmental or technological effects. With the data collected for this research, it will be revealed whether the different personality traits of the local residents living in the Rocky Cappadocia Region (*Ürgüp, Göreme, Uçhisar, Avanos, Derinkuyu and Kaymaklı districts in Nevşehir and Ihlara town of Aksaray*), whether tourism activities, which have been existed since the middle of the 20th century, affect their perceptions of the sociocultural effects of tourism and if so, in what way will be reviewed. Accordingly, to make important inferences regarding questions such as “whether tourism development should be maintained in the region” and “if so, in which direction this development should be” is the main goal of this study. Therefore, it is foreseen that the findings to be obtained from the research will contribute to the decisions regarding the future of the tourism destination. Based on these possible inferences, the main purpose of the study is to determine whether different personality traits, which distinguish individuals from other individuals and constitute all their structural qualities, affect their perceptions of the sociocultural effects of tourism.

When the previous studies on personality are examined, it can be concluded that many factors are effective in the formation of personality. These factors can be divided into categories such as hereditary and physical factors, family-related factors, sociocultural factors, class factors, geographical factors and other factors, which are how many children are there in the family, the mother's pregnancy process, mass media, etc. (Luthans, 1995). However, many theories have been developed on personality, and the researchers have made important contributions to revealing, classifying, modeling and measuring the unknowns about the formation process of personality. Among the most frequently mentioned theories in the literature on the subject are the personality theories of Sigmund Freud (1989), Alfred Adler (2013), Carl Gustav Jung (2016), Ernst Kretschmer (1929), Erich Fromm (2013), Hans Jürgen Eysenck (2017), Harry Stuck Sullivan (2013), Meyer Friedman and Ray Rosenman (1974).

The sociocultural effects of tourism, which constitutes another variable of the study, are divided into two as social and cultural effects. Social effects of tourism can be summarized as increase in shopping malls and recreation opportunities, visitor mobility towards touristic areas, change in forms of social relations and decrease in the sense of trust between people due to labor migration, acceleration of urbanization and the emergence of new social groups, the emergence of traffic congestion and parking problems and so forth. On the other hand, the cultural effects of tourism can be summarized as tourism development increasing the diversity of cultural activities, encouraging participation in cultural activities, local cultural values, cultural-related areas such as monuments and sites, places of worship and ensuring the preservation of archaeological sites, ensuring that local culture is a tangible (historical mosque, madrasah, mansion, etc.) and intangible (traditional handicrafts, oral expressions, rituals, festivals, etc.), aiming to increase the recognition of cultural assets.

Quantitative research method was adopted in the research, and survey technique was used as a data collection tool. The research, conducted in October and November 2024, yielded a total of 570

survey participants. 29 questionnaires that were incomplete, incorrectly answered or abandoned were detected during data entry and eliminated before proceeding to the data analysis stage. Therefore, the final data of the research consisted of 541 questionnaires.

In this study, Pearson Correlation and Multiple Linear Regression analyses were used to test hypotheses suggesting that the personality types of local people have a significant and positive effect on their perceptions of the sociocultural effects of tourism. According to the results of the research, it was understood that all dimensions of the personality types of the local people, including extraversion, agreeableness, responsibility, emotional stability and openness to experience, significantly and positively affected the perceptions of the local people regarding the sociocultural effects of tourism. Additionally, a high level of effect was observed in the sub-dimensions of extraversion, responsibility and openness to experience, while a low level of effect was observed in the sub-dimensions of agreeableness and emotional stability. The results of multiple linear regression analysis showed that the sub-dimensions of personality types, which are independent variables, explained approximately 74% of the variation in perceptions regarding the sociocultural effects of tourism, which is the dependent variable (Adjusted $R^2=0.737$; $p<0.05$).

The findings of the research show that, although the results were similar with previous research (Moghavvemi et al., 2017; Ayaz and Parlak, 2019; İnanır and Uçar, 2021; Moghavvemi et al., 2021; Li et al., 2024), there are differences in perceptions of the sociocultural effects of tourism according to the sub-dimensions of personality types. However, learning the approaches of the residents of the region, who are most exposed to the positive and negative effects of tourism development, about tourism and its effects will make it easier for them to be an effective actor in the decisions to be taken regarding the tourism in the region. All stakeholders of tourism such as local administrations, government, destination management organizations and tourism businesses should be willing to be an effective actor in this process. For tourism development, decisions taken and plans or policies put forward will be affected by the positive or negative attitude of the host society.

For future research, the positive and negative sociocultural effects of tourism can be separated and examined according to personality types. Additionally, by combining the quantitative and qualitative method, more comprehensive data on the tourism perceptions of the residents of the region might be obtained. Finally, comparisons can be made between these provinces by including the local people living in the provinces broadly referred to as *the Cappadocia Region (Kayseri, Nevşehir, Niğde, Aksaray, Kırşehir)*.